

CHWILA

Dziennik dla spraw politycznych, społecznych i kulturalnych.

REDAKCJA: PASAŻ HAUBMANA 8. — ADMINISTRACJA: PASAŻ HAUBMANA 3, I p.

Należność pocztową opłaconą ryczałtem. Telefon Lw. 322. KONTO CENKOWE Nr. 20.000.

Cena egzemplarza 20 Mk.

PRACOWNICY: Redakcja w Lwowie 480 Mk., korektorka 120 Mk., kłosa 700 Mk.
CENA OGŁOSZEŃ: Zrywnym ogłoszeniu w wierszu jednosp. rozp. 20 Mk., nakładem i makrologia w wierszu dwusp. rozp. 30 Mk., kolumnisty i wiadomości po kursem 50 w tygodniu i przed kr. 120 Mk., ogłoszenia na pierwszej stronie 180 Mk., graniczne i wiadomości, ogłoszenia nowe i stałe w wierszu rozp. 20 Mk., odpowiadaj. w. — 400 Mk. Drobno ogłoszenia w wierszu 3 kłk., matrymonialne przysłać kopion. kopio - sprzedaw. 9 — Mk., druk w drukarni podwójnie.
 Cena stronicy . . . . . 20.000 Mkp
 Pół stronicy . . . . . 10.000 *
 Cała stronica pierwsza pod nagłówkiem . . . . . 60.000 *
 Jedna strona na pierwszej stronie 20.000 *

Andrzej Niemojewski.

(t). Jeżeli o pisarzu o wybitnych aspiracjach naukowych i literackich piszemy na tym miejscu, na którym rozprawiać się zwykło z tendencjami politycznymi i publicystycznymi, czynimy to dla tego, aby jak najwyraźniej scharakteryzować to zamieszanie pojęć, w którym zmieszany, nerwowy, niestały temperament tego poety i literata mógł się stać szpaudarem kierunku, systemu walki z żydostwem. Zmarły onegdaj Andrzej Niemojewski był bezprzeczenie jedną z najciekawszych indywidualności współczesnej Polski, był pisarzem o żywiołowym temperamencie publicystycznym, który lubował się w krańcowościach. Lecz znamieniem tej indywidualności pisarskiej była niestałość przekonań, była cecha, iż kiedy pewien rodzaj ideologii dochodził w jego umyśle do stanu nasycenia, jakiś pasja przerzucała jego umysłowość do wprost przeciwnych krańców, temperament jego nie dał się okiełzać ramami niestannie go swia opoładnia a porzucone przez siebie stanowiska zwalczał tem namiętniej, ile że wybitny talent o werwie dyalektycznej znacznie bystrzej ujmuje swe braki, niż łatwowierny ogół.

Przypadek sprawił, iż Andrzej Niemojewski zmarł jako najzagorzalszy w Polsce antysemita. Ale wystarczy przypomnieć choćby kilka faz publicystycznej jego działalności, aby przekonać się o przyrądkowości platformy, na której Niemojewski nieobliczalnie szkody wyrządził i swemu społeczeństwu i żydostwu, tem bardziej, że antysemityzm, który dlań był tylko wdzięcznym tematem, igraszką padał na ciemny grunt bezkrytycznej, zdeprawowanej niewoli i porojennym chaosem masy. Rozpoczął Niemojewski swój zawód pisarski jako demokrat i liberal, jako postępowiec pierwszej wody o sentymentach socjalistycznych. Z jakim przejęciem deklamował przy każdej sposobności we Lwowie rewolucyjny wiersz o „pijawce szkarłatnej, co żyje, by marły miliony”, w jak burmistrzowskich słowach opiewał w pierwszym zbiorku poezji niedolę ludu robotczego. Dwadzieścia lat później był już Niemojewski rzecznikiem arystokraty, chwalcą szlachetczyzny i jako taki ścigał nieublaganą walkę z „chamstwem”, z ludem robotniczym i włościańskim. Niegdyś racjonalista, litujący się nad ludźmi, którzy całe życie noszą opaski przesądów na oczach („Bajka”), później zapamiętał wpał w krew i mózgi społeczeństwa najstrasniejsze, najbardziej obłąkane przesady rasowe; niegdyś wielki przyjaciel Żydów, nieaktownie łączący swój filozofizm z równocześnie walką przeciw religii chrześcijańskiej, a ostatnio zagorzał, fanatyczny wróg żydostwa, dla którego każda zmyślna insynuacja była wartygodnym źródłem, słowem dla poparcia z fałszywych cytatów skonstruowanych, fantastycznych hipotez o duszy żydostwa. I tu temperament publicystyczny nakładał Niemojewskiemu grubą opaskę na oczy. Frereklamowana przez niego metoda studiów ba-

KOŁOSALNA ZNIŻKA CEN!

Każdy może się o tem przekonać POŃCZOCHY, REKAWICZKI, MYDŁA TOALETOWE I L. p.
UWAGA na firmę: **S. FEDERA, Lwów, Sykstuska 7.**
 PROSIMY O ODWIEDZINY **DARMO** OTRZYMA KAŻDY KUPUJĄCY 12956
 BEZ PRZYMUSU KUPNA **DARMO** LIKNI UPOMINEK REKLAMOWY.

Rozruchy w Jerozolimie.

Jerozolim a. (Pat) Hayas. Arabowie usiłowali opanować dzielnicę żydowską. W czasie strzelaniny, która się wywiązała rzucono bomby. Szereg Żydów i jeden Arab został zabity, 13 osób rannych.

Misja min. Skirmunta w Czechach.

Próby pertraktacji z emigracją ukraińską w Pradze.

(Telefonem od warszawskiego korespondenta „Chwili” (eg).)

Warszawa, 4. listopada. W kołach dyplomatycznych koalicji w Warszawie mówią, że minister Skirmunt będzie usiłował przy pośrednictwie p. B. Mesza sillonieć emigrację ukraińską w Pradze do rozpoczęcia pertraktacji z rządem polskim w sprawie uznania praw Polski do Galicji wschodniej w zamian za szeroką autonomię terytorjalną. Do-

piero gdy te rokowania znajdą się na pomyslnym drodze, p. Skirmunt uda się do Lizjczy Londynu.

Warszawa, 4. listopada (tel. wł. — eg.). Razem z min. Skirmuntem wyjechał do Pragi poseł czesko-słowacki w Warszawie p. Prokop Maksa.

Zmiana systemu polskiego eksportu.

Zniesienie ograniczeń wywozu.

Warszawa, 4. listopada (tel. wł. — eg.). W tutejszych kołach handlowo-przemysłowych twierdzą, że w najbliższym czasie uleży ma kardynalnej zmianie system polskiego eksportu za ralicznego: ma owieć ma być zniesiony zakaz wywozu całego szeregu artykułów. Reforma ta ma na celu podnie-

sienie waluty polskiej. Koła handlowo-przemysłowe uważają, że zezwolenie na wywóz całego szeregu artykułów pożytecznych wprawdzie odbić się może ujemnie na cenach rynku wewnętrznego, jednakowoż ofiarę tę trzeba będzie ponieść ze względu na sanację finansów.

W Zurychu marka polska 0.18.

Zurych. (Pat.) Notowania końcowe: Warszawa 0.18.

Wiedeń (Pat.). Dziś w wolnym

o. rocie markę polską liczono po 175. Wiedeń (Pat.). „Der Abend” donosi, że po zamknięciu giełdy markę polską liczono ponad 2 korony.

dawczych inąd żydostwem nie była w rezultacie niczem innym, jak kompilacją pseudonaukowych bredni antysemityzmu niemieckiego, kompilacją dotyczą i płytką, haskonfrontowaną ani z historią myśli żydowskiej, ani z jej dzisiejszą postacią. W ostatnich miesiącach Niemojewski ochłodził nieco w swej walce z żydostwem. Prawdopodobne jest, że po wyczerpaniu inwencji w tej dziedzinie, temperament uniósłby publicystycznego pegaza Niemojewskiego ku innym dziedzinom życia, że z tą samą zapamiętałością i emfazą przenicowałby ubóstwo myśli antysemityzmu polskiego, gdyż nikt inny, jak człowiek, który sam pewną psychozę przeszedł, nie poradzi tak skutecznie odsłonić pęty Achilłowej tej choroby.

Andrzej Niemojewski zmarł jednak w 57 roku życia, z którego ostatnich dziesięć lat strawił w służbie antysemityzmu. Zmarł z herostratową sławą głównego z budicieli

ciemnych instynktów masy. A jedyną naszą wającą się przy jego zgonie poważną refleksją, jest zdumienie i wstrząs, jak mogła taka sprzeczna z sobą i w sobie indywidualność nadać piętno kierunkowi życia, jak mogło społeczeństwo tak nieostrożnie obchodzić się z tą iskrą spalonego talentu, która wznieciła znaczny i nie słomiany ogień. Nij brak i w społeczeństwach innych nieublagających maniałów nie awiści rasowej i b wyznawców. Ale ani Drumont, ani Dühring i Chamberlain nie byli eskamotowani w urządzaniu stosunków współżycia narodowości wyznań. Pozostawiano ich z należąca dozą sceptycyzmu, w tych dziedzinach pseudonaukowej działalności, do której neuroza czy maniacka histerya ich przywiodła. W Polsce — Niemojewski miał znaczenie programu. Antysemickie podrabianki prasowe powoływały się na niego jak na rabina. Rabina, który z przebogatego materiału wiedzy o

żyłostwie — umia' czerpać tylko fałszywe, pozbawione związku tytuły z Siłchan Aruchu.

Wprowadzenie obrotu czekowego w Polsce.

Warszawa. (Pat.) Z inicjatywy ministerstwa skarbu odbywają się w Izbach handlowych i innych zrzeszeniach podarzących narady nad projektem ustawy czekowej. Na zaproszenie p. ministra skarbu referat objął najlepszy w Polsce znawca tej sprawy profesor Wszechnicy Jagiellońskiej dr. Stanisław Wróblewski. Zaprojektowanie czeków umożliwi obrotom handlowym bez gotówki i ułatwi w części zapłacenie daniny majątkowej.

Likwidacja zatargu angielsko-irlandzkiego.

Warszawa, 4. listopada (tel. wł. — eg.). Z Londynu donoszą: List L. George'a do dublińskich sióstr, w którym premier stanowczo żądał złożenia przysięgi na wierność koronie (mawiany jest w tychże kołach politycznych jako początek bezwzględnej likwidacji zatargu angielsko-irlandzkiego).

Londyn. (Pat.) Reuter konferencja angielsko-irlandzka rozpoczęła obrady nad sprawą Ulsteru. Irlandzcy przedstawiciele zdają się zaniechać żądania niezawisłości.

Konferencja waszyngtońska.

Warszawa, 4. listopada (tel. wł. — eg.). „Daily Telegraph” przewiduje, że konferencja waszyngtońska potrwaje znacznie dłużej aniżeli powszechnie przypuszczają. „Daily Herald” twierdzi, że wynikiem konferencji będzie uznanie sowieków przez Japonię.

Moskwa. (EE) Rząd Stanów Zjednoczonych uwiadomił rząd sowiecki, że ten wprawdzie oficjalnie nie może być reprezentowany na konferencji waszyngtońskiej ale nieoficjalnie w każdym razie strzeżone będą interesy rosyjskie.

Londyn. (Pat.) WBK. Dzienniki Japońskie podają, że Japonia oświadczy na konferencji waszyngtońskiej gotowość przystąpienia zamiast do traktatu japońsko-angielskiego do ententy angielsko-japońsko-waszyngtońskiej.

Warunki uznania rządu sow. przez Amerykę.

Praga. (EE) Z Waszyngtonu donoszą: Sekr. st. Hughes oświadczył, że może pod nast. warunkami nastąpić uznanie rządu sowieków, którzy gotów zapłacić przedwojenne długi Rosji: 1. Jeżeli sowieki zaprzestaną aktów gwałtu i terroru oraz agitacji zagran., 2. Zaprowadzą normalną gospodarkę polityczną i ekonomiczną, 3. dadzą gwarancję trwałości systemu rządowego przez zwołanie parlamentu i ustanowienie bezpo. prawa wyborczego. 4. Jeśli się zabezpieczy prawo zgromadzeń i wolność prasy. 5) Jeżeli zasady prawne o własności prywatnej będą ściśle przestrzegane.

W sowieckiej Rosji konieczna jest zmiana orientacji politycznej.

Londyn. (Pat.) Havas. Jak donoszą z Moskwy, Lenin w wielkiej mowie niedawno, wygłoszonej przyznał, iż w ostatnich czasach niejednokrotnie stwierdził zupełne fiasko usiłowań komunistycznych w Rosji. Nowa orientacja polityczna rządu sowieckiego, jest zdaniem Lenina konieczna, ponieważ tylko w ten sposób można uniknąć zupełnego zaniku ustroju komunistycznego.

Wypadki za Zbruczem.

Warszawa, 4. listopada (tel. wł. — eg.). W dłu. opisie tej zych. i rwo skowych akcja Tjutunyka skarbowa jest na powołanie albowiem nie można walczyć bez zapasów broni oraz bez trwałej podstawy. Nadzieja na współdział. ludności miejscowej musi powstańców zawieść, gdyż wypadki ostatnich 7-miu lat wywołały zupełną apatię tej ludności, która rada jest z obecnego spokoju chociażby pod rządami bolszewickimi.

Warszawa, 4. listopada (tel. wł. — eg.). Władze tutejsze otrzymały z Równego wiadomość, że w kilku punktach na Wołyniu pojawiły się oddziały powstańcze. W okolicach Sławuty i Zastawku przyszło do walki.

W Miropolu rozpoczął się 1. listopada pogrom ludności żydowskiej. Oddział wojskowy z Berdyczowa likwidował szybko okrucieństwa powstańców. Mimo to kilkanaście domów zostało spalonych a kilku ludzi utraciło życie.

Warszawa. »Moment« podaje: Tutejsze żydowskie koła polityczne są silnie zaniepokojone wiadomościami nadchodzącymi z za Zbrucza w związku z nową akcją powstańców. Już sam fakt, że na czele akcji tej stoją Petlura, Tjutunyk i inni »bohaterowie«, osławieni z powodu mordów i grabieży spokojnej lud-

ności, nasuwa poważne obawy. Niepokojąca jest w szczególności wiadomość, iż powstańcy »wyrnęli w Husiatynie i innych miejscowościach wszystkich bolszewików«, ponieważ dotychczasowa działalność band powstańczych wykazała, że tą terminologią p. służą się hetmańscy przywódcy, gdy chcą usprawiedliwić rzezi ludności żydowskiej.

Z strony politycznych kół żydowskich przedsięwzięte zostały kroki celem zasiągnięcia dokładnych informacji o prawdziwym stanie rzeczy za Zbruczem.

Warszawa, 4. listopada (tel. wł. — eg.). Z powodu wypadków na Ukrainie przeszło rumuński „Universul”: Właściciel agencji sowieckich, jakoby oddziały powstańców miały bazę operacyjną w Rumunii są czystym wymysłem. Ruchy wojsk rumuńskich na granicy Besarabskiej mają wyłącznie na celu bezpieczeństwo państwa.

Warszawa, 4. listopada (tel. wł. — eg.). Sejmowy Związek Narodowo-Ludowy (S.N.L.) zapowiada zwołanie w najbliższym czasie komisji spraw zagranicznych celem omówienia ostatnich wypadków na Ukrainie.

Z Niemiec.

Obrady parlamentu.

Berlin. (Pat.) Parlament Rzeszy zebrał się wczoraj. Nowy minister spraw wewnętrznych dr. Koester zamaczył, że rząd w najbliższych dniach odpowie na interpelację partii ludowej w sprawie zaś w południowych Niemczech, na interpelację socjalistów w sprawie drożyzny kartofli oraz na zapytanie komunistów w sprawie zakazu wyładowania rosyjskich statków w porcie szecińskim. Następnie parlament przyjął projekt o podwyższeniu podatków obrotowego i dewizowego. W końcu omawiano sprawę podwyższenia podatku dochodowego państwowego. Po dzisiejszym posiedzeniu parlament ośroczny posiedzenie do po. iedziałku. W poniedziałek i wtorek spodziewają się ukończenia obrad nad wszelkimi projektami podatkowymi. W środę posiedzenia nie będzie z powodu święta rewolucyjnego w Niemczech.

Berlin. (Pat.) Na ostatnim posiedzeniu przedłożono parlamentowi Rzeszy zmieniony projekt rządowy dotyczący podwyższenia podatku węglowego. Zamiast dotychczasowego podatku wyrosnącego 25 proc., proponował rząd podatek w wysokości 40 procent.

Robotnicy przeciw burzeniu fabryk broni.

Szpania. (Pat.) Robotnicy zakładów niemieckich odbili wczoraj wielkie zebranie protestujące przeciwko zarządzeniom gen. Nolleta, według którego — jak wiadomo — zburzone być mają wszystkie zakłady przemysłowe w S. pa dawie wyrabiające broń. Robotnicy oświadczyli, że nie przyznają się do burzenia fabryk oraz zażądali dalszego ich utrzymania przy pracy.

Dziękota sprawy obrony Śląskiej.

Katowice. (Pat.) Komunikat komisji międzysojuszniczej donosi, że przewodniczący rokowań gospodarczych nie został dotychczas mianowany. Komisja graniczna rozpoczęła swoje prace w najbliższych dniach i szybko je ukończy. Na omiast rokowania gospodarcze ulegną jeszcze pewnej zwłoce. W końcu oświadcza komunikat, że w kołach koalicyjnych liczą się z tem, iż komisja międzysojusznicza będzie mogła opuścić Górny Śląsk dopiero z końcem stycznia roku przyszłego.

Hamburg (EE). Sprawozdawca »Hamburger Fremdenblattu« rozmawiał z liberalnym posłem ang. L. by gmin Kemworthym, który oświadczył, że Anglia poniosła klęskę w sprawie G. Śląska, a za tę klęskę odpowiada Lloyd George, który wszystko chce sam zrobić i rozstrzygnąć. Gdyby Lloyd George był w Paryżu tylko 24 godzin dłużej wytrzymał, przeforsowałby swoje zapamiętanie a Francja zmuszona byłaby odstąpić. Ale Lloyd George nie miał cierpliwości ani czasu i dlatego było mu na rękę odlać załatwienie sprawy G. Śląska do rozstrzygnięcia Lidze Narodów, przyczem zdaje się zapominał, że Anglia L. Narodów nigdy seryo nie brała. Cały świat potępia politykę reparacyjną, Anglia i pod tym względem jest zależna od Francji. Poseł K. jest przekonywany że Niemcy przestaną wnet płacić odszkodowania, wskutek tego zażąda Francja obsadzenia obszaru nad Ruhra i powstanie, na nowo wielkie przesilenie.

Łotewski premier o mniejszościach narodowych.

Ryga. (Z. B. K.) W rozmowie z korespondentami prasy oświadczył niedawno łotewski premier i minister spraw zagr. Meierowicz: »Zadanie Ligi Narodów by Łotwa przetrzeła prawo mniejszości narodowych jest to społecznie drogą postawioną na jej konstytucji. W sprawie zaś szczegółów dotyczących tej sprawy będziemy pertraktowali z Ligą Narodów. Sądzę, że nasze mniejszości narodowe nie mają potrzeby apelowania do Ligi Narodów, ponieważ ich położenie prawne jest już obecnie lepsze niż w innych państwach».

Obniżenie stopy procent. w Banku angielskim.

Londyn. (Pat.) Bank angielski obniżył stopę procentową z 5 i pół na 5 proc.

Pamiętajcie o uchodźcach z Ukrainy!

Żydzi spełnijcie swój obowiązek wobec

Deklaracje i daninę należy składać w biurze lwowskim przy ul. Św. Anny 9 parter codziennie z wyjątkiem sobot i świąt żydowskich między godz. 9—1 i 3—4.

Keren Hajesod!

Detronizacja Habsburgów na Węgrzech.

Budapeszt. (Pat.) Węg. BK. Zgromadzenie narodowe przystąpiło do obad nad sprawozdaniem komisji prawno-państwowej o projekcie ustawy o wygaśnięciu praw królewskich króla Karola i sukcesji domu Habsburgów. Referent komisji Rubinek przedkładać sprawozdanie komisji wskazał na nieuzasadnione mieszanie się obcych w sprawy wewnętrzne węgierskie. (Ogólne potakiwania). Wewnętrzne i zewnętrzne komplikacje spowodowały, że kwestye będące w zawieszaniu stały się znów aktualnymi i że rząd był zmuszony przedłożyć taki projekt. Komisya prosi o przyjęcie projektu w całości. Następnie zabral głos Bethlen, który powiedział:

Dwie są okoliczności, które spowodowały wniesienie przedłożenia: 1) lekkomyślny eksperyment, którego ofiarą padł król i dynastia (okrzyki ze strony partji Friedricha: niech żyje król, — protesty na ławach stronnictwa małych rolników) — ów eksperyment, którego ofiarą padł także spokój narodu, 2) owe pożądliwe dążenia, które z powodu eksperymentu ujawniły się u naszych sąsiadów i których celem było wnieście się w nasze sprawy wewnętrzne i zmuszenie nas siłą zbrojną do spełnienia tych żądań. Mowca msił imię i m. rządu węgierskiego i narodu węgierskiego złożyć uroczyste zastrzeżenie przeciwko wszelkiemu zagranicznemu mieszaniu się (żywe potakiwania w całej Izbie). Rząd węgierski uczynił wszystko, co należało z własnej inicjatywy, przeciwstawiając się restauracji i uniemożliwiając jej urzeczywistnienie. Należy uroczyście zastrzec się nie tylko przeciwko mieszaniu się w sprawy wewnętrzne lecz także przeciwko temu, by stawiano żądania, stojące w innym związku z traktatem zawartym w Trianon. Do tych żądań należy np. rozbrojenie. Żądanie to oznacza, iż należy wypłnić postulat rozbrojenia, przewidziany traktatem trianofskim, alboważ idzie o to, by rozbrojenie przekro-

czyło rozmiary określone traktatem pokojowym. Można przyjąć z uśmiechem żądanie, by Węgry zwróciły koszty mobilizacji małej ententy. Rząd węgierski uczynił wszystko, aby uniemożliwić dążenie zagrajce we wewnętrznemu pokojowi Węgier. Wypłnienie terytorjalnych postanowień traktatu pokojowego może się odnosić tylko do układu weneckiego. (Posiedzenie trwa dalej).

Budapeszt. (Pat.) Węg. B. Korresp. Podczas przerwy obrad w oraz zgo z romadzenia narodowego, stronnictwa legitymizacyjne odbyły konferencyę w której wzięła udział partja chrześcijańsko-narodowa, demokraci i szereg posłów bezpartyjnych. Stronnictwa uchwaliły, by na piątkowym posiedzeniu hr. Apponyi odczytał proklamacyę w imieniu legitymistów. Hr. Apponyi ma przemawiać Małgorzata Slachta, poczem legitymiści opuszczą salę. W tym samym czasie odbyły się posiedzenia partji małych rolników, która chwaliła, aby imieniem tejże partji poseł Henzer zastrzegł się przeciwko mieszaniu się obcych i aby wskazał na to, że zniesienie sankcyi pragmatycznej było już dawniej punktem programu stronnictwa małych rolników.

Budapeszt. (Pat.) Węg. B. Korresp. Po półnagodzinnej przerwie, zostało posiedzenie zgromadzenia narodowego o warte na nowo. Poseł Rubinek jako referent komisji prawno-państwowej przedłożył sprawozdanie o projekcie ustawy o wygaśnięciu praw panującego króla Karola IV i dynastji Habsburgów i zaproponował, aby sprawozdanie było drukiem i rozdane między posłów zgromadzenia narodowego oraz posawione na porządku dziennym najbliższego posiedzenia. Izba zgodziła się na to, poczem następnie posiedzenie naznaczono na piątek przed południem.

Węgry postanawiają detronizacyę pod przymusem.

Budapeszt. (Pat.) Węg. B. Korresp.

Projekt ustawy o detronizacyi króla Karola zawiera następujące motywy: Dla ciężko nawiedzzonego narodu węgierskiego nastała chwila nowych ciężkich przeżyć. W związku z ostatnimi wypadkami zażądało od państwa węgierskiego, by pozbawiło tronu ukoronowanego króla. Państwo węgierskie nie stało jeszcze nigdy przed tak ciężką decyzją jak w chwili obecnej. Obcy i dzie mieszają się w sprawy wewnętrzne państwa i naruszają jego samodzielnosc, za warantowaną w traktacie pokojowym. Od narodu węgierskiego żądają decyzji, do której nigdy się nie zobowiązywał, której wykonanie nie zostało mu narzucone przez traktat w Trianon oraz która nie może być zgodna z postanowieniami konstytucyi węgierskiej. Na wypadek odrzucenia decyzji, grożą państwu węgierskiemu napadem zbrojnym. Rząd nie chce przyjąć za to odpowiedzialności, by naród węgierski znękany wojną światową i dwoma rewolucjami, był narażony na nową wojnę, która zagrażałaby istnieniu o czyny. Rząd węgierski spodziewa się roknicu i wzmocnienia swego kraju tylko przez pracę dokonywaną w spokojnych warunkach. Ze względu na to zdecydował się wykonać żądania mocarstw i przedłożyć obecny projekt ustawy zgromadzeniu narodowemu.

Budapeszt. (Pat.) Hawas. Zgromadzenie narodowe przyjęło projekt ustawy w sprawie wygaśnięcia praw do tronu b. króla Karola.

Stanowisko małej koalicyi.

Belgrad. (Pat.) Czeskie biuro. Aby przyspieszyć załagodzenie konfliktu z Węgrami i dać nowy dowód ustępliwości wobec żądań ententy, postanowił rząd państwa S. H. S. w porozumieniu z Pragą wyłączyć zwrot kosztów mobilizacji z kompleksu żądań, wysłosowanych wspólnie pod adresem Węgier. W tutejszych kołach politycznych oczekują, że w ten sposób usunięta będzie ostatnia przeszkoda do rychłego wyklarowania stosunku małej ententy do Węgier i spełnienie rezy żądań nastąpi w najbliższych

OZY Z TILLEMANN.

Nowe drogi w wychowaniu.

(Ciąg dalszy)

W wychowaniu ludowem dokonac się powinno przewaroscicowanie wartosci, przeziesierie pnieku cięzkości z dzi dliny materialnej w duchowaj, a zarazem z moralnej w estetyczną. Wyneken stawia regule: „Die höhere Schule soll zur Einfachheit erziehen, die Volksschule zum Luxus“*).

Największe dobro człowieka stanowi człowiek. On jest źródłem na wyższego szczęścia, źródłem, od pieriędzy niezależnym, i dostępnym nawet najboższemu. Cel naszym winno być umożliwienie radości z człowiekiem, stworzenie społeczności ludzkiej, zdolnej radować się i radości przysparzać, miłować i miłością darzyć, a nienawidzić i sprężność w blichlań zapamięcia pograżyć. Usac powno władwo racy rad człowiekiem, przeciwnie należy człowieka uczynić panem rzeczy i istotnym celem i osnową pracy.

Dla osiągnięcia powyższego celu (stworzenie nowej generacyi) nicodzownaj jest iolac a młodzieży. Mylrem jest — zdaniem Wynekena — zapatrywanie, że najnaturalniejszym miejscem wychowania jest rodzina. Rodzina bowiem jest tworem, który ustawicz-

nym podlega zmianom pod wpływem zmian na polu społecznym i go parczem. Zreszta celem rodziny nie jest wychowanie, nie da e też rękami dobrego wychowania rodzaja, której po eci pokrywa się z pojęciem miesc aństwa, publiczności, fliterstwa. Do wychowania potrzebny jest odpowiedni poziom duchowy i moralny, które o darmo szukać w rodzinie casm m w d okregi m o r a c o n e j. Faktyczna wartosc rodziny lezy nie na polu wychowania, ale w tem że tam człowiek raz w życiu (przez matkę) prawdziwie jest kochany, bez względu na swoją wartosc lub niewartosc. Przypisywanie rodzinie funkcji wychowawczych raciem ia i ob ia jej r e c z y w i s t e z a t g i. Wkońcu ni zapr e c z o n y j e s t f a k t, że człowiek mlody w ok r e s i e r a z o j a o d c u a p o t r z e b e o d e r w a n i a s i e o d r o d z i n y i w s t e r e g o w a n i a s i e w k o l o r o w i e s n i k o w o w l a s c i w y c h f o r m a c h z y c i o w e c h.

Izolacya młodzieży nie oznacza konieczności wychowania interatowego, jakkolwiek przyznać trzeba, że interat. prawa zo y w e d l e z a s a d o w o c z e s n e g o w y c h o w a n i a d a j e a l e p s z a r e k o j m i e w y c h o w a n i a w n o w y m d u c h u. Przedewszystkiem chodzi o to, by młodzież traktować jako mlodzi. Młodzież nie w z a c e s t a j e b i o l o g c n m l b c h r o o f o s c a m l e c z w z a c e s t a j e s z c z g o l e j o m i a y p e n a l u d z k i e g o. Młodzież ma prawo do własnej kultury, która niewis id się, daje w p r w e j z l a c i o d s o t c n y c i s p o d a r e y c i w p l w o s o z i y. I s i s t r o n i c t w i o d t a l e j o b i e d y l o w a c o a l e. a j s o w n i e j-

szem miejscem takiej izolacyi jest szkoła, która dotychczas mlodość w mlodzieli abijala, która jednak w p w n y c h w a r u n k a c h s t a c y b y s i e m o g l a w l a s c i w y m d o m e m i o g n i s k i e m z y c i a m l o d z i e z y.

K o j e d n a k m l o d z i e z t e w s k o l e m i a l b y w y c h o w y w a d? P o m i a a c n i e l c z n e w y j a t k i n a u c z c e l a w e j g e n r a c y i, w y c h o w a n i a s a n y w r a d y c y i y s p o d b, m u s t e l i b y m u w o l w t n o l z e w s c e p i e z a s a d y w y c h o a j a, w r o d k i o r e g o s a m i w y r o s l i. P o z o s t a j e w i e c d r o g a s a m o w y c h o w a n i a m l o d z i e z y. Z e t o j e s t m o z l i w e, s w i a d c z y o t e m r u c h s k a u t o w y, g d i e m l o d z i e z w l a s n e j i n i c y a t y w y i b e z p o m o c y d o r o s l y c h s w o r z y l a s o b i e n o w e f o r m y z y c i w e, n o w e w a r t o s c i i n o w e i d e a l y. T e w i e c w m l o d z i e z y d r e m n i a c e s l y s a m o w y c h o w a w e n a l e z y z r y k o w a c d l a w y c h o w a n i a p u b l i c z n e g o, d l a n o w e j s z k o l y. T y l k o t e d y p r o w a d i d r o g a d o o d o w i e n i a s y s t e m u w y c h o w a n a.

Nowy typ szkoły nazywa Wyneken „wolną gminą szkolną“, w której łączy się idea ruchu skautowego z szkołą jako miejscem kształcenia i pracy młodzieży. Z natury pojęcia „szkoła“ wynika, że bez udziału dorosłych obyc się niepodobna. Nauczyciel powinien tu być organem, którym przemawia i dziesięć do mlodzi. Powinien kierować się życzeniami młodzieży i jej potrzebami duchowymi. Forma nowego wychowania powinna być wzajemna na się o d i a l y w a n i e w y c h o w a w c y i m l o d z i e z y. S k o l a p r e s a j e b y c m e d i a n i c z n a w y l e g a r n i a r z e c o w y c h w a d o m o s c i, a s t a j e s i e b y w a w s p o l n o t a m l o d z i e z y m i e d z y

* Dr. Gustaw Wyneken: Revolution und Schule. Leipzig. Verlag von Dr. Werner Klinkhardt

dniah. Skoro to się stanie — zarządzenia wojskowe będą natychmiast cofnięte.

Praga. (Pat.) „Tribuna“ przypomina istniejące prawo węgierskie mocą którego demontaż Karola i jego rodziny dopuszcza jednak możliwość jego powtórnej elekcji. Problem ten przypomina do pewnego stopnia zastrzeżenia sankcji pragmatycznej. Rząd czecho-słowacki jak i koalicja powinny nastawać na usunięcie wszelkich tego rodzaju wątpliwości.

London. (Pat.) Reuter. Konferencja ambasadorów wezwwała małą ententę, by zdemobilizowała swe siły zbrojne. Pretensje co do zwrotu kosztów mobilizacyjnych są uważane za niepełnie uzasadnione. W każdym razie będą tażądania wzięte pod rozwagę dopiero po spełnieniu żądań reparacyjnych, wobec czego są małe widoki ich uznania.

Podróż b. cesarza.

Belgrad. (Pat.) Serbskie biuro prasowe. Przejazd b. króla Karola i jego małżonki ku granicy rumuńskiej opóźnił się, ponieważ monitorzy angielskie z powodu niskiego stanu wody powyżej Zemunia napotkały na lawicę. Wobec tego, że stan wody na Dunaju aż do Żelaznej Bramy uniemożliwił przejazd monitorów, będą uczyzione próby, aby parę królewską przewieźć do granicy rumuńskiej na łodzi motorowej ewentualnie samochodem.

Paryż. (Pat.) Radio Orient. Karol i Zyta opuścili Orsowę dziś rano udając się pociągiem specjalnym do Galaczu, gdzie będą niezwłocznie przeprowadzeni na pokład statku angielskiego.

Funchal (wyspa Madera). (Pat.) Hawas. Przedsięwzięcie tu wszelkie zarządzenia w celu przyjęcia b. króla Karola i jego żony Zyty.

Echa imprezy Karola w parlamencie angielskim.

London. (Pat.) Hawas. W Izbie gmin deputowany Aubrey Herbert zwrócił się do rządu z zapytaniem, czy polityka rządu francuskiego odnosiła się przychylnie do powrotu Karola na tron węgierski i czy popierała ona tę sprawę. W odpowiedzi Lloyd George zaznaczył, że przeciwnie rząd francuski w odniesieniu do wszystkich punktów tej sprawy, działał w ścisłym porozumieniu ze swoimi sojusznikami.

seba i młodzieży z nauczycielami. W miejsce martwego mechanizmu — organizm społeczny.

Szkola powinna służyć duchowi, załem tworzeniu wartości duchowych, bezwzględnie i powściągliwie obowiązujących. Całokształt tych wartości obiektywnych nazywamy kulturą. Szkoła dbać powinna o ciągłość tej kultury, wszeregować młode pokolenie w świadomość społeczną, na fundamentach każdorazowego poziomu umysłowego budować coraz dalej, coraz wyżej.

Szkole, jeżeli zaleca im to ma służyć, przysłać gwałt powi no pr o a u e o n i i d a c h o e j. Szkoła nie powinna być po prostu szkołą, a interesem politycznym, społecznym lub gospodarczym. Państwo winno szkole przysłać zupełną swobodę nauczania i nie zapręgać jej do rydwanu swoich interesów. Ono z natury swej nie jest powołane do kierowania duchową produktywnością ludzki, może ją tylko hamować i dławić. Dlatego państwo prawdziwie kulturalne postawi szkołę samej sobie, co w ostatecznym rezultacie pośrednio i jejmu samemu na korzyść wypadnie. Dotychczasowy bowiem ustroj państwowy oparty na kłamstwie doprowadził do tego kataklizmu dziejowego, który w postaci wojny światowej przewalił się nad głowami świata. Państwu potrzebna jest prawda, która by utawiała normowała ustroj jego i rozwój społeczny według faktycznych potrzeb. A najlepszą z nich jest prawda, to swoboda nauki.

(Dokończenie nastąpi).

Odpowiadając na zapytanie w sprawie Galicji wschodniej oświadczył L. George, że Rada Najwyższa zbada bezwzględnie sprawę Galicji wschodniej po uregulowaniu innych spraw polskich, pozostających jeszcze w zawieszaniu.

Wiedeń. (Pat.) „Montags Ztg.“ donosi, że mocarstwa koalicyjne pozostają obecnie w nieobowiązującej wymianie zdań co do osoby przyszłego króla Węgier. W kombinację wchodzi także król Ferdynand rumuński, ponieważ w myśl unii personalnej między Węgrami a Rumunią zyskuje znowu na sile.

London. (Pat.) WBK. Rada ambasadorów wezwwała rząd węgierski, by użył swego wpływu dla rozwiązania band, które jeszcze w znacznej liczbie grasują w Węgrzech zachodnich.

Praga. (Pat.) „Narodni Listy“ donoszą, że gen. Weygand będzie kierował rozbrojeniem Węgier.

Posiedzenie polsko-rosyjskiej komisji rozrachunkowej.

Warszawa. (Pat.) Dnia 3. bm. odbyło się pierwsze posiedzenie mieszanej komisji rozrachunkowej, powołanej do życia artykułem 18. traktatu ryskiego. Ze strony polskiej, przewodniczył p. Karśnicki, z strony rosyjskiej p. Oboleński. Po wymianie pełnomocnictw i uznaniu ich za wystarczające, komisja na wniosek delegacji polskiej przystąpiła do prac, których porządek dzienny na pierwszym posiedzeniu jest następujący: Uchwale i r g laminat obrad, sprawa zwrotu dokumentów, ksiąg i archiwów, przynależnych do instytucji kredytowych oraz sprawa rozrachunków z tytułu pretensji polskich osób fizycznych i prawnych do rosyjskich państwowych kas oszczędności. Regulamin obrad przyjęto bez dyskusji.

W sprawie rozrachunków z tytułu pretensji polskich do rosyjskich państwowych kas oszczędności, przewodniczący delegacji rosyjskiej stwierdził, że uważa za całkowicie słuszne, aby sprawa ta jako dotycząca na szerszych mas społeczeństwa polskiego, była traktowana na pierwszym miejscu. Ze swej strony oświadczył przewodniczący, że delegacja rosyjska dołoży wszelkich starań, aby sprawa ta mogła być jak najprędzej i gomyślnie załatwiona, jednakowoż wobec nieprzybycia do Warszawy r e c z o m a w c ó w rosyjskich, merytoryczne rozważania zagadnienia, będzie mogło nastąpić dopiero po pewnym czasie, nie później jednak jak za kilka dni. Termin następnego posiedzenia komisji, na którym delegacja rosyjska zobowiązała się zająć merytoryczne stanowisko w powyższej sprawie, będzie określony po porozumieniu się przewodniczących obu delegacji.

Z wydawnictw muzycznych.

Paraphrasen über alijüdische Volksweisen für Klavier von Julius Wolfsohn (Universal-Edition Nr. 6931—6932. Wien).

(h. z.) W chwilach nieokr ślonego smutku, nieukozonej tęsknoty, cierpienia i udręki, w chwilach upojenia radosnego, szczęśliwości i pogody wypowiada się szczęśna, czy umęczona dusza ludzka w pieśni. Zdarza się czasem, że wyraz jednostkowego cierpienia czy radości tak przedziwnie wiernie odpowiada owym uczuciom, iż pieśń wnika w serce i dusze coraz to szerszych kręgów w ten sam sposób cierpiących i radujących się ludzi i wyrazem duszy zbiorowej się staje. I wówczas w cieniu ginie imię twojej jednostki — pieśń staje się własnością tych wszystkich, którzy w niej znajdują wyraz swojej doli i niedoli — żyjącą wiecznie, serdecznie

umiłowaną własnością ludu. Żyje pieśń gdzieś niziutko i w ukryciu, na ustach ludu, nie zdającego sobie spraw z tego, że to, co się z pierwotną żywiołowością z bólu czy głębokiej radości zrodziło, kryje w sobie bezcenną skarbnicę artystyczną — muzyki.

I zdarza się dalej, że dźwięk, niziutko i w ukryciu żyjącej pieśni dochodzi ucha człowieka, umiającego ocenić kryicznie czystą sztukę w nucie ludowej zawartą i wówczas nadaje on drobnemu tworowi bezimiennego artysty skończoną formę i własność ludu przyswaja tym, którzy daleko od źródeł pieśni odbiegli.

W celu przyswojenia muzykalnemu ogółowi zachodu kilku pereł swojej, wschodniej, żydowskiej pieśni ludowej, gaiska starych i skromnych piosenek przyobczona została ręką wytrawnego muzyka w szatę lśniącą i strojną. Drobne, delikatowe melodie, bogato i różnorodnie szarmonizowane, opatrzone chromatycznymi figuracjami i wymyślnymi pasażami, przeprowadzone polifonicznie urosły do rozmarów samostnych kompozycji muzycznych, mogących s usznie znaleźć się w repertuarze pianisty — wirtuoza, dla którego bogaty aparat orobników, kunsztowne i skomplikowane przeprowadzenie temów ludowych staje się wdzięcznym polem p. pisu. Jednak myśl o kunszcie formy nieco za daleko prowadzi autora. Wprawdzie pasaż i tyler, ozdobniki i akordy niejednokrotnie wedle intencji Wolfsohna, d amatycznie ilustrować mają treść i charakter p osenki, która służy za podkład, to jednak one właśnie ujmują utworom tym istotną ich cechę charakterystyczną: uczuciową głębię z łez i śmiechu ludu wyrosłą, głębię uczucia temi silniejszą i wyrazistszą, im prostszy i skromniejszy jest jej wyraz. To też z pięknych pa afraz Wolfsohna najpiękniejsze są te utwory, w których naczelnie miejsce pozostawione jest pełnej prostoty, nieskomplikowanej, rodzimej nucie ludowej. Do nich należą prz róbki pieśni »Du Maidele, da fain« »Ich stei mir un kläre«, a przede wszystkim pięknie uwytatniająca »Kliwa i boleśna zwność »Kolyanka«. Umiejętni i rajm j ce pod względem muzycznym są parafrazy »Pieśni weselnej« i »Pi śni przy wieczerzy«, oddające osobliwy smutek, który nieodłącznie towarzyszy najradośniej szym chociażby uroczystościom Żyda. Oprócz wymienionych zawierają oba zeszyty prz róbki fortepianowe następujących pieśni: »Oj Awrum«, »Oj dem Pripetschik«, »Oj Bajne« i inne.

»Parafrazy« wydane są z wielką starannością. Okładkę zdobi piękny szkic Eichherna.

List z Katusza

Od pewnego czasu daje się zauważyć ożywienie ruchu narodowo-żydowskiego w mieście.

Pod sprężystym kierownictwem dra Brennera odegrano onegdza »Szma Israel« Dymowa w języku hebrajskim z wielkim powodzeniem. Komitet lokalny, na którego czele stanął obecnie znowu dr. Nadel, przystąpił do pracy. Urządzona na rzecz Żyd. Fund. Narodowego zbiórka dała dochód w kwocie 30.000 Mp. Jedynie sprawa »Keren Hajesod« nie postępuje naprzód. Odbyło się p awdzi kilka posiedzeń ale na tem koniec. Czas o tem pomyśleć i przystąpić do zorganizowania akcji.

Elen

O łaty stemplowe od wetsll.

Warszawa. (Pat.) Na podstawie bardzo licznych sprostowań, doszło ministerstwo skarbu do przekonania, że znaczna część społeczeństwa nie zaznajomiła się dotąd w do-

matecznej mierze z ustawą z dnia 16 lipca 1920 nr. 83. Dz. U. Rozp. P. poz. 553 w opłatach stempłowych od wekeli. Zarzut ten dotyczy pewnych instytucji bankowych, które przy udziale iu kredytu w.kslowego w kwestyi opłat stempłowych od wekeli, informują błędnie swoich klientów, narażając ich niejednokrotnie na bardzo wysokie kary pieniężne spowodowane niestosowaniem się do przepisów tejże ustawy. W szczególności przy wekslach wystawionych w granicach Rzeczypospolitej wystawcy wekeli po największej części przedkładają do uiszczenia opłaty stempłowej weksle zapłacone i z podpisami, nie zważając sobie z tego sprawy, że umieszczenie podpisu na wekslu przed uiszczeniem opłaty stanowi już naruszenie przepisu art. 7, ust. 1, cytowanej ustawy i spowoduje kary pieniężne, przewidziane w art. 11 ust. 1 tej ustawy. Ministerstwo skarbu zwraca zatem na tej drodze uwagę osób interesowanych jak najmniej instytucji kredytowych, że zasada, iż opłata stempłowa od wekela ma być uiszczana przed umieszczeniem na nim pierwszego podpisu obowiązuje bezwarunkowo przy wekslach wystawionych w granicach Rzeczypospolitej oraz że od tej zasady niema żadnego wyjątku.

Z sali koncertowej

Lew Sirota.

Najlepszą wizerunkową dla artysty, składającą się z wyjętym publiczności jest jego program. Czytając spis utworów, które koncertant odegrać zamierza, można sobie z góry stworzyć dokładny obraz z specjalnych upodobań artysty, z kierunku jego rozwoju i z jego zdolności, można z góry ocenić, czy u danego wykonawcy przeważa strona duchowa, czy też czysto techniczna-wirtuozowska. Zdarza się wprawdzie nieraz, że ocena ta zawodzi, lecz błędnie ponosi zarzycyć sam artysta, który albo nie obrał jeszcze stanowczego kierunku, albo też chce sił swoich spróbować w innym dziale.

Wizytówka, którą złożył nam Lew Sirota, a która zawierała tylko dwa nazwiska największych wirtuozów: Antoniego Rubinstina i Franciszka Liszta, nie dopuszcza żadnych wątpliwości co do jego — jeśli się tak wyrazić można — charakteru artystycznego. Wiedzianno z góry, że stanie przed nami wirtuoz dla którego przewyższenie największych trudności technicznych nie wymaga wielkiego wysiłku, że pozamy artystę, w którego słowniku słowo „niemożliwe“ nie istnieje. W rzeczywistości też dokonał Sirota wprost cudów i jego wywołana ogólnym podziwem i zdmieniem. Najbardziej pasaż, na zawile kombinacje, oktawy, akordy, wszystko to wyszło z pod jego palców jak zabawka, nie było momentu, w którymby słuchacz odniósł wrażenie, że artysta nie podoła. A z jaką łatwością gra Sirota, o tem świadczy najlepiej fakt, że po wykonaniu całego programu odegrał jeszcze Liszta VI Rapsodję i Rubinstina Walc i więcej dwie kompozycje o dość trudnych rozmachach i nie łatwiejsze od poprzednich. To też sukces był zupełny a oklaskom dopiero zgłoszenie światła na sali kres położyło.

Alfred Ploch

ks. Hlibowicki i jego syn przed sądem.

Lwów, dnia 4. listopada.

Przed tut. trybunałem sędziów przysięgłych rozpoczęła się dziś rozprawa główna przeciw 61-letniemu proboszczowi ukraińskiemu w Zabiu, ks. Wasylowi Hlibowickiemu, oraz jego 23-letniemu synowi, Bogdanowi, byłemu oficerowi armii austriackiej a następnie oficerowi armii ukraińskiej, oskarżonym o popełnienie zbrodni zdrady głównej po myśli § 58 u. k. Rozprawa ta toczy się przed sądem tutejszym a o specjalnie delegowanym; sprawę tę przekazał mianowicie w swoim czasie sąd wojskowy sądowi cywilnemu

mu w Kołomyi, poczem sąd apelacyjny we Lwowie wyłogował i owszem sąd okręgowy karny do przeprowadzenia rozprawy.

Akt oskarżenia zarzuca oskarżonym zdradę główną popełnioną przez pojęmne oszczerzenie się oraz utrzymywanie korespondencji z ukraińskimi organizacjami wojskowymi w Czechosłowacji. Działalność ta przypadała na czas, gdy wschodnia część kraju ubiegłego roku znajdowała się pod inwazyą bolszewicką.

Ilość i treść tej korespondencji przez oskarżonych wysłanej wzgl. otrzymanej nie da się stwierdzić, gdyż korespondencje doręczaną przez posłańców zaufanych oskarżeni z ostrożności niszczyli. Trzy tylko oryginalne listy oskarżonych dostały się w ręce władz polskich. Z treści tych listów — wedle aktu oskarżenia — dowodnie wynika, że celem korespondencji było informowanie członków wojskowych oddziałów ukraińskich w Czechosłowacji o sytuacji politycznej i gospodarczej w kraju oraz o szczególnej dyslokacji wykwapowa iu i nasroju wojska polskiego.

Listy, które otrzymywali Hlibowicy, nie były adresowane; znaczono były tylko syfrą „11 staryj“ względnie „11 młodyj“ zaś nie od tego, komu dany list miał być doręczony.

Młody Hlibowicki pozysawał w kościele z kapiantem Paszkowiczem, którego — jak się zna — nie zna, a tylko z obowiązku byłego oficera ukraińskiego informował go jako towarzysza broi i granicę o stosunkach w kraju, dokąd Paszkowski zamierzał wrócić.

O korespondencji ojca z b. posem do austriackiej rady państwa oraz Ukr. Rady Narodowej p. Szekerykiem, oskarżony nic szczegółowego nie wie. Z listu tego, który się znajduje w ręku władz, wynika, że ks. Hlibowicki radby powitać i ugościć u siebie arcyks. Wilhelma Habburga, zwanego Wasylem Wyszywanym. Akt oskarżenia utrzymuje, że ks. Hlibowicki w lipcu 1919 r. ukrywał i gościł u siebie Wasyla Wyszywanego i jego adjutanta, barona Larisza. Za to pociągnięto go wówczas ok pacyj e władze r. m. i k. do odpowiedzialności.

Oskarżony Bogdan Hlibowicki wypiera się winy, przeczy jakoby treść jego listów miała służyć celom strategicznym ukraińskich organizacji wojskowych w granicach. Sam do żadnej partii politycznej nie należy, uważa się za dobrego patriotę ukraińskiego, któryby jednak do roli szpiega się nie poniżył. Jego lojalne stanowisko wobec Polaków jako były ukraiński dowódca Kur poświadczą świadkowie.

Oskarżony czyni wrażenie człowieka inteligentnego, ubrany jest stara nie nawet z pewną elegancją, zoznaje po ukraińsku. Odpowiada na pytania z namysłem. Dziś jest rozprawę cz erogodzi na wypełniło wyłączenie przesłuchanie Bogdana. Przesłuchanie ojca nastąpi jutro. Świadków po oła o około 10.

Rozprawa ma porwać około 4 d. i.

Rozprawa ma charakter spokojny. Audytorjum składa się z grupy inteligencji ukraińskiej, złożonej przeważnie z pań. Na sali rozpraw znajdują się również matka wtór — względnie żona parw oskarżonego.

Rozprawie przewodniczy r. Meyer, votuą Gettinger i Socha, oskarża prok. Guertler, bronią pp. Baran, Dawydiak, Ewyn, Hluszkiewicz i Stuchewicz.

Z sądu wojskowego.

Malwersacye osób wojskowych.

Lwów, 4. listopada.

Drugi dzień rozprawy przeciw oficerom i podoficerom 14 pułku ułanów oskarżonym o dokonanie młotowych zadużyć wypisał w całości przesłuchać oskarżonych. Przesłuchano majora Kulesę, rotmistrza Macieńskiego p. ruczników Müllera i Wilczyńskiego oraz podoficerów Surnę, Chirowskię i Sebaszkańskiego. Zeznania oskarżonych są niemal zgodne. Oficerowie bronią się tem, że

jako czynni oficerowie nie zajął się na rachunek kowoci i nie mieli z nią nigdy nic wspólnego. Żołnierze zaś, o ile przyznają się do fałszowania kwitów, utrzymują, że nie omyli tego celem przysporzenia sobie korzyści materialnych, lecz tylko by uzyskać pokrycie na wydatki, których intendentura nie aprobowała. Podczas rozprawy w oraz ze bada o prawizwość podpisów i ak i ach, zając o ych w liczbie kilkudziesięciu do aktów karych. Badania nie przyniosły żadnych rezultatów, gdyż nie można w żadnym sposób stwierdzić ich autentyczności. Dlatego też zrezygnowano z powoła ia rzec o nawców pisma. Sama rozprawa jest mo otona; wciąż wyła ia a s e kwestye z dzi d i y bichaltry. O podzielnie tej popo d i u zakończ o g r e s c h a i o t a t i e g o oskarzo e o i na tem rozprawę o r c o o do soboty. Dzień jutrzejszy poświęcony będzie posępowia iu dowo d o w e m u.

Dwa wyroki śmierci.

Lwów 4. listopada.

Przed sądem D. O. G. odbyła się rozprawa karna przeciw szeregowcom Janowi Kmieciukowi i Adamowi Bilowi. Obaj oskarżeni byli o kradzież bielizny a to 33 koszul i 26 prześcierań, stonowiących własność skarbu wojskowego. Na podstawie wyników przeprowadzonej rozprawy zostali obaj oskarżeni zasądzeni przez zastosowanie surowej ustawy ierpniowej na karę śmierci przez rozstrzelanie. Wykonanie wyroków śmierci zależy od wojskowego Sądu Najwyższego w Warszawie, który tą sprawą jeszcze się zajmie. Rozprawie przewodniczył major Kaczmarek, oskarżał prokurator Kap. Schlaffenberg.

NADESŁANE.

ADWOKAT

1245

Dr. M. MORECKI

prowadzi kancelaryę adwokacką

przy ul. Krasickich 10, II. p.

Dentysta Dr. Alfred FRIED

12147

ord. od godz. 9—11—6 Mikołaja 20, I. p.

specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Dr. N. Goldstein

były elev. Kliniki wiedeńskiej i berlińskiej powrócił, ord. dla kobiet od 10—12, dla mężczyzn od 2—5, w niedziele i święta od 9—12.

Kraszewskiego 3.

12888

S. a aniem Z. K. S. »Amatorzy« d. będzie się 12. listop. WIELKI RAUT w salach Domu Narodnego.

Zaproszenia nabywać można w lokalu plac St. zelecki 2.

13005

KRONIKA.

Repertuar teatru Miejskiego

W sobotę 5. listopada o godzinie 3.30 przed awi nie dla młodziecy „Kościusko pod Racławicami“, obraz historyczny Ancyca.

W sobotę 5. listopada o godzinie 7.30 „Snieg“, dramat w 4 akt. St. Przybyłowicza.

W niedzielę 6. listopada o godz. 3.30 „Kobieta bez skazy“, komedia w 3 aktach G. Zapolskiej.

W niedzielę 6. listopada o godz. 7.30 „Madame Butterfly“, opera w 4 aktach G. Pucciniego.

W poniedziałek 7. listopada o godz. 7.30 „Tosca“, opera w 3 akt. G. Pucciniego.

We wtorek 8. listopada o godzinie 7.30 „Kobieta, która zabiła“, sztuka w 4 aktach Garnka (premiera).

—*—

Repertuar Teatru Miejskiego

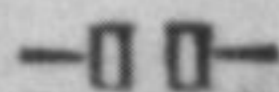
W sobotę 5. listopada o godzinie 7.30 „Roztwór prof. P. uia“, groteska w 3 akt. B. Winawera.

W niedzielę 6. listopada o godz. 7.30 „Roztwór prof. Pytla”, groteska w 3 akt. B. Winawera.
 W poniedziałek 7. listopada o godz. 7.30 „Roztwór prof. Pytla”, groteska w 3 akt. B. Winawera.
 We wtorek 8. listopada o godzinie 7.30 „Roztwór prof. Pytla”, groteska w 3 akt. B. Winawera.

Repertuar Teatru Nowości.

W sobotę 5. listopada o godzinie 7.30 „Taniec szczęścia”, operetka w 3 aktach R. Stolza.
 W niedzielę 6. listopada o godz. 7.30 „Taniec szczęścia”, operetka w 3 aktach R. Stolza.
 W poniedziałek 7. listopada o godz. 7.30 „Taniec szczęścia”, operetka w 3 aktach R. Stolza.
 We wtorek 8. listopada o godzinie 7.30 „Taniec szczęścia”, operetka w 3 aktach R. Stolza.

— Repertuar ukraińskiego teatru „Besidy” Sobota dnia 5 listopada: „Wij” fantastyczne widowisko ze śpiewami i tańcami M. Kropiwnickiego (snute na tle powieści M. Gogola) Muzyka Wasylewa.
 Niedziela dnia 6 listopada: „Jasne zorce” dramat w 5 aktach B. Hrinchenki. 12844

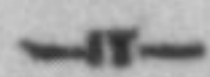

Repertuar Bagtell lwowskiej.

Dziś Premiera. Gościnne wysiady Józefa Ursteina (Pikusia), Ireny Zbierchowskiej, M. Windheima, Hanki Ordonówny, M. Rentgena i innych

1) 100.000, żart satyryczny w 1 odsłonięciu. 2) Wielki dział koncertowy. 3) Przed bramą, pastel sceniczny w 1 odsłonięciu. Początek o godz. 8 wieczorem.

— Repertuar Teatru lit.-art. „Ule” ul. Ossolińskich 10. 1) Część koncertowa P. p. Ardea, Bronowski, Michałowski, Mirski, Noskowska i inni. 2) „W Wenecji” Trouem i Wikliński 3) farsa „Nareszcie sanie”.

PRZODOWNICZKAMI W MODZIE „BĘDĄ TE PANIE, KTÓRE „SWĄ TOALE” SEZONOWĄ NABĘDĄ WE FIRMIE **D. EISENBERG, Lwów, Jagła Łódzka 11a, 13000** gdzie szykowne damy mogą napaść swój smak estetyczny widokiem toalet a la française

— Konfiskaty. Z rozporządzenia komisaryatu rządu na miasto Warszawę — obłożono aresztem Nr. 216 z 3. bm. czasopisma pod nazwą „Der Jude” i Nr. 301 z 3. bm. czasopisma „Nasz Kurjer” przy równoczesnym wytoczeniu sprawy sądowej winnym wydania i rozpowszechniania tych numerów.

— Pożar domowy wybuchł w nocy z 3 na 4 bm. w biurze okrętowym „Kolumbus” przy ul. Kościuski 1. 2 i zniszczył urządzenie biurowe oraz świeże malowidło w ubikacjach biurowych. Szkoda wynosi ponad 80.000 Mp.

— Żywność potanieje. Pisma warszawskie donoszą: Mimo niżki walut zagranicznych, a także cen przeważnej części towarów w handlu detalicznym i hurtowym, środki żywności same idą w górę.

Fotografy jednak w związku z niżką walut okazała się możliwość sprowadzenia środków żywności z zagranicy, (na targu krajowym już się okazała amerykańska pszenica) upór pańkarzy żywnościowych będzie musiał być przełamany; zagranicę nie są żywności już dziś okazują się tańsze od takichże artykułów pochodzenia krajowego

— Wiza niemiecka. Konsulat niemiecki w Warszawie, przy ul. Hożej 1. 48 ustalił

godz. urzędowe na czas od 10 do pół do 2 pop. Za udzielenie wize pobiera konsulat należność w kwocie 100 mk. niem. (wyłącznie w walucie niemieckiej). Ważność wize trwa 7 dni, o ile potent nie prosi o miejsce o późniejszy termin. Prolongata wynosi 50 mk. opłaty.

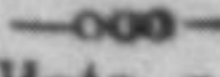
— Wśród kandydatów do nagrody Nobla, która w bieżącym roku wynosić będzie 150.000 koron szwedzkich, wymieniają szwedzkie pisma 2 Żydów: Henryka Bergsona i Jerzego Brandesa.

— Utworzenie armii arabskiej w Transjordanii. Rząd transjordański ogłosił w jeinem z pism arabskich powołanie rekrutów do służby wojskowej, która trwać będzie dwa lata.

— Konferencja żyd. liderów w Jafie, która odbyła się w ostatnich dniach, uchwalila przystąpić do wydawnictwa encyklopedyi palestyńskiej w 10 tomach, zawierającej wszystkie wiadomości, dotyczące Palestyny. (ŻBK.)

— Rozpowszechnianie idei syjonistycznej w kościołach anglikańskich. Pułkownik Peterson, były komendant żydowskiego „gdu” w Palestynie wygłosił w ostatnich dniach w jednym z anglikańskich kościołów londyńskich dłuższą mowę na zebraniu zainicjowanym przez chrześcijańskich sympatyków syjonizmu. Jest to pierwszy z całego szeregu meetingów, które się odbędą w kościołach anglikańskich. Zebranie w zupełności osiągnęło swój cel. Z strony wielu słuchaczy padły bardzo przyjazne pytania, na które zarówno referent, jak i przewodniczący zebrania udzielili wyczerpujących i formacyjnych.

Natomiast pewna część kół katolickich zajęła wobec syjonizmu stanowisko nieprzyjajne. Świadczy o tem głos „Catholic Herald”, którego rzymski korespondent w jednym z artykułów zaprzecza Żydom prawa do odrębności narodowej w politycznym znaczeniu i zwalcza ruch syjonistyczny. — (ŻBK.)

— Dnia 10 listopada rozpocznie się kurs wiadomości teoretycznych dla mechaników, ślusarzy i monterów w instytucie technologicznym (Boulevarda 5 II. p.) Zgłoszenia przyjmuje się od 9—2. 13017

— Walne zebranie członków sekcji mandolinowej Żyd. Tow. Muzycznego odbędzie się w niedzielę 6 listopada 1921 o godz. 10 rano w lokalu Tow. ul. Janowska 26. 13022

Wiadomości handlowe.

Lwów, 4 listopada 1921.
 Targ akcyjny z powodu tendencji zniżkowej bez obrotów. Chodorów: 2600 Nafta 2000 Oikos 4700—4600, Zieleniewski 7000, Berlin 15.75, Wiedeń 68.66.
 Poza giełdą w dalszym ciągu trwa tendencja zniżkowa.
 Płacono: dol. amer. 2900, korony czeskie 30.00, markiniem. 16.00—15.50—15.00 leje rum. 19.00, Wiedeń 75.

Kursa Giełdy lwowskiej

z dnia 4. listopada 1921.

Akcje za sztukę (łącznie z kupozami i częściowymi). (Wartość nominalna oraz ostatnia dywidenda) odraz, żądano

Bank akcyjny związkowy 280—44.30	
II. i VI. emisji 550 — —	
Bank dyskontowy we Lwowie 280—0	550 — —
Bank handl. w Poznaniu 1000—200	3600 — —
Bank dla akcyjny 280—30	1 00 — —
Bank dla zam. 280—28	20 — —
Bank Małopolski 280—35	625 — —
Bank powszechny kred. 140—7	400 — —
Bank przemysłowy 280—28	625 — —
Bank ziemsk. kred. 280—35	600 — —
Akcje Tow. handl. i przem.	
Browary lwowskie 500—100	2200 — —
Tow. Chodorów 140—0	277 — 2850
Tow. akc. Karpallt 140—42	20.0 — —
«Cmielów» Fabryka porcelany	

1000 —	4000 —	—
Fabr. Cementu «Portland Szczakowak 140—23		—
Tow. akc. «Galicya 490—300	150000 —	—
Tow. Gafoty 140—22.50	2400 —	—
Tow. Górka 140—15.40	9000 —	—
«Oikos» Zakłady przem. drzewnego 1000—0.	4500 —	4800 —
Warszawska Skawak. budowy «Parowozów» 500—6)	1500 —	—
«Patria» fabryka papierosów 1000—300	4800 —	—
«Pezet», Pow. Zakłady budowlane 500—00	1000 —	—
Pocisk. Zakłady amunic. 350—00	950 —	—
Polski Glob 500—100	900 —	—
Polska Nafta 500—75	1950 —	2050 —
Polsk. Tow. handl. 140.21	850 —	—
Tow. Rakszawa 140—56	3500 —	—
Zakł. el. Sieraszewsz. em. 140—5.63	1500 —	—
Gal. Zakł. gór. Sieraszewsz. 140—0	9000 —	—
Tow. Zieleniewski 140—42	6500 —	7500 —
Zegluga Polska 140—28	500 —	—
Waluty.		
Ruble carskie po 100 rb.	200 —	400 —
„ „ „ po 500 rb.	100 —	150 —
„ „ „ drobne	—	—
Ruble dumskie (po 1000)	30 —	50 —
„ „ „ (po 250)	20 —	40 —
Ruble dumskie kierunki (po 40 i 20)	—	—
Karbowanie (po 1000)	3 —	5 —
Grzywny (po 500 i wyżej)	6 —	10 —
1 frank franc.	160 —	200 —
1 Frank szwal.	500 —	500 —
1 £ Sterling	10000 —	12000 —
1 Dollar ameryk.	2500 —	2800 —
1 Dollar kanadyjski	1900 —	2200 —
Marki niem. (po 1000)	1300 —	1700 —
„ „ „ po 100)	1200 —	1600 —
„ „ „ drobne	1100 —	1500 —
Lei rumuńskie (500)	1600 —	2000 —
Lei rumuńskie drobne	1500 —	1900 —
Liry włoskie	90 —	120 —
Czeskie korony	2500 —	3000 —
Korony austr. niem. stampowan)	—50	—75
Dewizy		
Wypłata na Londyn	11000 —	12000 —
„ „ na Paryż	160 —	200 —
„ „ na Zurych	500 —	600 —
„ „ na Praga	200 —	3100 —
„ „ na Wiedeń	—55	75 —
„ „ na Berlin	13000 —	17000 —
„ „ na Nowy Jork	2500 —	2800 —
„ „ na Medyolan	90 —	100 —
„ „ na Bukareszt	1600 —	2000 —
Rate bankowe		
Stopa skontowa P. K. K. P.		7%.

Kursa Giełdy krakowskiej.

Kraków, 4. listopada 1921.
 P. T. H I—III. 800—900, Impex 325 375. Polski Glob 1000—1100, Zegluga Polska 400—450, Zieleniewski 0000 0000, Parowozy 1350—1450, Trzebinia fabryka mazy I—III. 3700—3900, Lemiesz 8000—10000, Automotor 1400—1500 Polska Nafta 1900—2100, Sieraszewski 1500—1600 Oikos 0000—0000, Pezet 1300 1500, Trzebinia tuszcz. 4900—5000, Krakus 4000—4200, Cmielów 0000—0000 Górka 00000 00000, Sieraszewski 11000—11500 T. P. G 6700—7200, Chodorów 2800 3100. Pocisk 1000—1100.

Dolary ameryk. 2300—2800, marki niem. 1200—1700, korony austr. 0.50—0.70 kor. czeskie 2100—2900, franki fr. 180, 210, dolary kanad. 0000—0000, franki szwajc. 000—000 franki belgijskie 000—000, funty szterl. 00000—00000, korony węg. 0.00—0.00, lei rum. 0000—0000, kor. szwedzkie 000—000, liry włoskie 000—000, kor. duńskie 000—000, kor. norweskie 000—000, m. fińskie 0000—0000, flor. holenderskie 0000—0000.

Kursa giełdy warszawskiej.

Warszawa, 4. listopada 1921.
 Dolary amer. 280—2925 kanadyjskie 25.0, franki fr. 190—205, belgijskie 195 szwajcarskie 200, funty szterlingi 11.100—11.150, marki niemieckie 1400 14.50, N. Jork 2885—2885—2800, korony austriackie 67.00—66.50.

Kurs dewiz.

Marka polska 0.18.
 Zurych. (Pat) Kursa początkowe dewiz z dnia 4 b. m. Berlin 2.45, Praga 5.18, Nowy Jork 536—, Austr. noty

Teatr żydowski

W sobotę 5. b. m. o godz. 7:30 wiecz. **Bóg zemsty** dramat w 8 akt.

W sobotę o godzinie 3:30 popołudniu „**PRZED 400 LATY**” opretka.

dyr. S. M. GIMPEL
JAGIELLOŃSKA 11. — 12993

kor. stempl. 0:13, Budapeszt 0:55, Bukareszt 2:75, Wiedeń 0:20, Medyolan 21:75, Zagrzeb 1:60, Warszawa 0:17, Paryż 38:55, Londyn 21:15.

Zurych. (Pat.) Kursa końcowe dewiz z 4. bm. Berlin 232, N. Jork 537:00, Paryż 39:50, Bruksela 38:20, Sztokholm 123:25, Madryt 72:50, austr. korony stemplowane 0:12 Budapeszt 0:55, Bukareszt 2:85, Wiedeń 0:17, Holandia 18:00, Londyn 21:14, Medyolan 21:70, Kopenhaga 100:00, Chrystiania 73:00, Buenos Aires 175:00, Warszawa 0:18, Praga 5:15, Zagrzeb 1:65.

—III—

Kursa giełdy wiedeńskiej

Wiedeń. (PAT). Giełda wiedeńska z 4. bm.:

Renta majowa 110:00, austr. renta koronowa 110:00, węgierska renta koronowa 90:00, Losy tureckie 00.000.—, Renta lutowa 110:00, Anglobank 108:00.—, Bankverein 5100:00, Bodenkreditanstalt 8400:00 Kreditanstalt 0000.—, Bank depozytowy 2920.— Laenderbank 9450.00, Merkur 3800, Unionbank 750.—, Ziwnosteńska banka 27000:00, Kolej północna 25 000.—, Kolej południowa 8500.—, Alpiny 32000.—, Berg und Huetten 00.000.—, Krupp 12900:0, Poldihütte 24 980.—, Prager Eisen 77.800:00, Rima 21300.—, Skoda 27800.—, Zieleniewski 0000.—, Apollo 00000.—, Fanto 70.000.— Galicia 3 2.000.—, Schodnica 00:000.—, Galic. Karpaty 00:000.—, Koleje austriackie 26400.—, Losy węgierskie 000.—, Priorityety kolei półn. 9900.— Bank obrotowy 2950.— Kolej Lwów-Czern. 00000.— Siersza 15000.—

NADESŁANE.

Różia Waldinger — Izrael Zładkes
zaręczeni
w listopadzie Borysław 1921. 18010

Z okazji zaręczyn naszej siostry 18008
Rózi Waldinger z panem Zładkesem
zasyłamy serdeczne gratulacje
Herman, Pe i i Reena.

Kochanej kuzynce Sali Nagler z okazyi zaślubin z p. Imberem przesyła serdeczny »Mazel-tow« 18004
Rodzina Ostenów

Komisyja Żyd. Funduszu Narodowego w wojniłowie zasyła swemu skarbnikowi p. Eisigowi Rubiñowi z okazji zaręczyn z p. Bronią Littwakówną z Cebrowa serdeczny »Mazel-tow«. 13015

Jetka Grünhaut — Wolf Grünhaut
Rosochowajciec Rosochowajciec
z ręczeni 1/XI. 1921. 13016

Zośka Zuckermann

Podgórze — Kraków

Adolf Horowitz

Lwów 18024

zaręczeni w październiku 1921

Dużo szczęścia do zaręczyn naszego brata Izraela z panną Różią Waldingerówną życzy Rodzeństwo Zładkes 13025

Do zaręczyn kuzynki p. Rózi Waldinger z panem Zładkesem życzy dużo szczęścia 18028
Max Getreu z żoną.

Z okazji zaręczyn naszej przyjaciółki Dory Marfeld z panem K. Kornreichem gratulują se decznie 18081
Elka Chsja, Frydzia Mojscha.

Z okazji zaręczyn 13019
p. KLARY GUTSTEINÓWNY
z p. MAKSEM SOBLEM
zasyłamy najserdeczniejsze gratulacje i dobre życzenia M. E. rich i J. Aron.

DOBRE OGŁOSZENIA

KUPNO-SPRZEDAŻ.

Narzędzia leśne jakoto: capiny siekiery, okucia do dzwigaików, raczki i gwoździe do szyn własnego wyrobu dostarcza: Inż Kuten, Stanisławów, K. mińskiego. 12849

Swetry zimowe po 1200 Mł. sprzedaje hurtownie sklep galanteryjny Henryk Köner, Rynek 11. 12848

alon i sypialnia w dobrym stanie do sprzedania: Tarnowskiego 10, I. drzwi 9. 12982

Gumy powozowe najlepszej marki poleca F. Rentchner, Legionów 37 12993

Żutro ma słusznego mężczyzny do sprzedania Łyczakowska 30, drzwi 6. 12913

Suknie damskie i wszelkie roboty w zakres kraiectwa wchodzące wykonuje po najtańszych cenach Poleiner, Kościuszki 18. I. p. w oficynach. 13032

Prawdziwą kas: Wertheima, trójkę sprzedam. — Dołkowski, Zimorowicza 6. 13029

Kamienicę trzypiętrową, pełny komfort, sprzedam za 13,260,000. Inżynier Chrzanowski, Zimorowicza 6. 13030

2 wozy platformowe w bardzo dobrym stanie natychmiast do sprzedania. Wiadomość u Halperna, Wołyńska 7/1, (obok rogatki Żółkiewskiej). 13021

WOLNE POSADY.

Stenograf do międzymiastowych rozmów telefonicznych poszukiwany. Posada stała pod bardzo korzystnymi warunkami zaraz do objęcia. Zgłoszenia osobiste między 12—1 godz. w redakcyi »Chwilie«.

Pomocnik do sklepu żelaznego poszukiwany. — Zgłoszenia pod »W R.« Administracva. 12974

Towarzystwo Ubezpieczeń »Omnium« jeneralna Reprezentacya we Lwowie ul. Kopernika 21, poszukuje zdolnych agentów i akwizytorów zaprowadzonych w działach ubezpieczeń ogniowych, kradzieżowych i transportowych, we wszystkich miejscowościach Małopolski. 13007

NAUKA I WYCHOWANIE.

Salonowych form towarzyskich, dobrego tonu, znalezienia się w eleganckim towarzystwie, pięknego stylu w pisanlu, polskiej, niemieckiej salonowej konwersacyi, historyi, literatury, objaśnienia kłasyków udziela literacko wykształcona nauczycielka. Ulica Kleparowski 4, II. p. 12914

Poszukuje się nauczycieli do dwóch panienek na wyjazd, ze znajomością języka niemieckiego, angielskiego tudzież róbót ręcznych. Wiktiwy nagrodzenie według umowy. Zgłoszenia Ch. Leinwand, Złoców, obok dworca kolejowego. 13002

Poszukuję instruktora do gimnazyum za mieszkaniem Zgłoszenie Schrenzlowie, Pod Dębem 5. 13006

KURS roczny do matryki wiecznej rozpoczęty 2. listopada. Kilka miejsc wolnych. Prof. Strucharski, Zdrowie 8. 13033

ROŻNE.

Kapelusze Pań i Panów przerabia na najnowsze fasony. Pierwsza Krajoła Fabryka Kapeluszy Rudolfa Neuwełta, Lwów, Balonowa 3. 4190

Kto jedzie do BERNA (zochostowacy) raczy łask. podać adres pod H. C. do Administracyi. 1301

Każdemu buchalterowi otwiera oczy wynalazek omówiony przez radcę szkolnego w Linciu w języku niemieckim, podręcznik 1000 Mk. Dom starców, od 2—4 S. Schargel, Rappaporta 8. 12861

POMOC LEKARSKA.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. SCHWARZ Sekundaryusz sanit. powstecz
Lwów i Kraków Słowackiego
naprzeciwgi. poczty.

Specjalista chor. skórnych i wenerycz.
Dr. MICHAŁ SALPETER
Lwów Sykstuska 17, ord. od 8—9 i 12—6 12957

Oculista **Dr. Maurycy Lauterstein**
b. lekarz I. klasy na I. klinice okulist. we Wiedniu ord. od 3—5 **SZOPENA 7** (boczna Podleskiego). 12959

LEKARZ-DENTYSTA

Dr. Zygmunt KOELLNER
ZULIŃSKIEGO 8. Pierwsza boczna Łyczakowska tej i Hekarskiej. Ord. 9—1, 3—6. 13009

POSAD POSZUKUJA.

Samozielny buchalter-korespondent z kilkuletnią praktyką w przemyśle naftowym i drzewnym poszukuje zajęcia ewentualnie jako siła pomocnicza pod »Przedsiębiorstw« do Adm. 12 12

Stenografistka polsko-niemiecka pisząca biegle na maszynie z 6-letnią praktyką w większym biurze spedycyjnym, obznajomiona wszelkimi manipulacyami w zakres spedycyi wchodzącymi poszukuje posady: »Stenografistka« Adm. »Chwilie«. 12973

Dentysta-Technik z długoletnią praktyką zagraniczną w Wiedniu i Berlinie, pierwszorzędnym w złocie i kauczuku, nieco operatywnie obznajomiony, pracujący we wszystkich najnowszych systemach, poszukuje posady lub spółki z lekarzem-dentystą. Of. rty do Adm. »Chwilie« pod »Zagranica«. 13005

Zawodowa pielęgniarka poszukuje pielęgniacy w prywatnych domach. Zgłoszenie pod »Siostra« do Administracyi. 13028

Ogłoszenia.

Spadek waluty zagranicznej

daje się odczuwać przy zakupnie papieru, przyporów do pisania i mydeł toaletowych w hurtownym i detalicznym składzie firmy: 1 023

BRACI GROSSKOPF i SKA
Lwów, Pasaż Hausmana 3. 13023

PIENIĄDZE

i irytację zaoszczędzą sobie Panowie, którzy używają do Giletek itp. aparatów zapasowe nożyki do golenia »Salfers« tuzin 720 Mp. — Wyłączny skład S. Feders, Lwów, Sykstuska 7. — Uwaga na Nr. domu 7. Wysyłka na prowincję za poprz. nadesł. Mk. 750. 13078

Bezki żelazne 200 litrowe

12996
poleca ze składu Hll. BADIAN Lwów, Janowska 24.

Najtańsze źródło

12954
zakupu hurtowne: najprzedniejszych wódek, likierów, koniaków rumu i znakomitych win wszelkiego rodzaju, oraz set ilicznie sol'u mał nowego: Lwów, Kołataja 1. 2.

Panowie!

szanujący swoje zdrowie, kupują hyg. artykuły gumowe tylko u **S. FEDETA**, Lwów, ul Sykstuska 7. Wyylka na prowincję dyskretnie za poprz. dn. nadesłaniem 600 M. za tuzin. Uwaga na firm i Nr. domu 7. 1 780

Fabryka pacuczy, panifli i kamazy,
z filcu, sukna, płótna i t. p. Robi na zamówienia także z własego materiału, ul Krakowska 14, — I. p. 128 3

» **CENY SPADAJĄ** »

NA HURTOWNYM SKŁADZIE 129 6
PRZYBÓRÓW SZEWSKICH
H. SCHLAPEN LWÓW, ul. GRÓDECKA 1. 1.
(Róg ul. K. asieckich).

